

Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
ΚΥΚΛΟΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

06.

Επενδυτές σε δράση!

● ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

06.

Επενδυτές σε δράση!

Το εργαστήριο αυτό αποτελεί ένα ακόμη ουσιαστικό βήμα για τον οικονομικό αλφαριθμητισμό και εντάσσεται στο πλαίσιο του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΣΕΠ), δίνοντας στους/στις μαθητές/τριες την ευκαιρία να εξοικειωθούν με τις έννοιες «επένδυση», «απόδοση» και «ρίσκο», καθώς και τη μεταξύ τους σχέση, και να κατανοήσουν πώς αυτή μπορεί να επηρεάσει τις προσωπικές και επαγγελματικές τους επιλογές.

Μαθαίνουν επίσης να συνεργάζονται και να λαμβάνουν συλλογικές αποφάσεις, να αναπτύσσουν κριτική σκέψη συγκρίνοντας διαφορετικές επιλογές και να ενισχύουν τις επικοινωνιακές τους ικανότητες μέσα από σύντομες παρουσιάσεις («pitch»), καλλιεργώντας δεξιότητες διερεύνησης και αξιολόγησης επιλογών σταδιοδρομίας. Παράλληλα, καλλιεργούν τη δημιουργικότητά τους στη διατύπωση επιχειρημάτων, αποκτώντας πολύτιμα εφόδια για την υπεύθυνη διαχείριση των μελλοντικών τους οικονομικών πόρων και τη ρεαλιστική αξιολόγηση επιλογών ζωής και σταδιοδρομίας.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΟΦΕΛΗ

Γνώσεις

- Κατανόηση της σχέσης ανάμεσα σε επένδυση, απόδοση και ρίσκο στο πλαίσιο οικονομικών και επαγγελματικών επιλογών.
- Διάκριση ανάμεσα σε ασφαλείς και σε ριψοκίνδυνες οικονομικές επιλογές και των πιθανών συνεπειών τους στη διαχείριση μελλοντικών πόρων.

Συναισθήματα και συμπεριφορά

- Ανάπτυξη δεξιοτήτων συνεργασίας μέσα από ομαδική λήψη αποφάσεων.
- Καλλιέργεια κριτικής σκέψης με τη σύγκριση και την εξέταση εναλλακτικών σεναρίων.
- Ενίσχυση επικοινωνιακών δεξιοτήτων και της ικανότητας διατύπωσης επιχειρημάτων μέσα από παρουσιάσεις τύπου «pitch».
- Καλλιέργεια δημιουργικότητας στη διατύπωση επιχειρημάτων.
- Ενίσχυση της ικανότητας αναστοχασμού, μέσα από την ανάπτυξη διαφορετικών .

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ

Αποταμίευση και επένδυση

Στο προηγούμενο εργαστήριο, αναφέραμε ότι ένας από τους λόγους που αποταμιεύουμε χρήματα είναι η αξιοποίηση του αποταμιευμένου ποσού ώστε να γίνει μεγαλύτερο στο μέλλον. Είδαμε επίσης ότι ο Πέτρος, αντί να ξοδέψει τα χρήματά του σε γλυκά και σε παιχνίδια, επέλεξε να τα χρησιμοποιήσει έξυπνα, αγοράζοντας υλικά για να φτιάξει χειροποίητα βραχιολάκια. Επένδυσε τα χρήματά του, τα αξιοποίησε ώστε να κερδίσει περισσότερα στο μέλλον.

Αυτό είναι ένα παράδειγμα επένδυσης, δηλαδή χρήσης των χρημάτων μας, όχι μόνο για να τα φυλάξουμε, αλλά για να αυξήσουμε την αξία τους στο μέλλον και να δημιουργήσουμε περισσότερες δυνατότητες για προσωπικές και επαγγελματικές επιλογές. Είναι σαν να «φυτεύουμε έναν σπόρο» που με τον καιρό μπορεί να μας δώσει περισσότερους καρπούς. Επενδύοντας, κατά κάποιον τρόπο αφήνουμε τα χρήματά μας να «δουλέψουν» για εμάς.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ

Ας δούμε μερικές έννοιες ακόμη:

Απόδοση

Απόδοση είναι το αποτέλεσμα μιας επένδυσης: αν τα χρήματα που επενδύσαμε αυξηθούν, έχουμε κέρδος. Αν μείνουν ίδια, δεν υπάρχει αλλαγή, έχουμε δηλαδή «ουδέτερη απόδοση». Αν μειωθούν, έχουμε ζημιά.

Παράδειγμα

Ο Πέτρος χρησιμοποιεί 20 € για να αγοράσει υλικά και να φτιάξει βραχιόλια.

- Αν τα βραχιόλια πουληθούν όλα και σε καλή τιμή, μπορεί να κερδίσει 30 € συνολικά.
► **κέρδος 10 €**
- Αν πουλήσει μόνο τα μισά, παίρνει πίσω 20 €. →
► **ούτε κέρδος ούτε ζημιά**
- Αν δεν πουλήσει σχεδόν τίποτα, παίρνει πίσω 15 €. ► **ζημιά 5€**
- **Η απόδοση, λοιπόν, δείχνει αν η επιλογή μας άξιζε ή όχι.**

Σχέση απόδοσης-ρίσκου

Ρίσκο είναι η πιθανότητα να μην έχουμε το αποτέλεσμα που περιμέναμε και να χάσουμε μικρό ή μεγάλο μέρος των χρημάτων μας (ή και όλα).

Συνήθως

- Όσο πιο **σίγουρη** είναι μια επένδυση, τόσο πιο μικρή είναι η απόδοσή της.
- Όσο πιο **τολμηρή** είναι μια επένδυση, τόσο μεγαλύτερο μπορεί να είναι το κέρδος, αλλά και ο κίνδυνος ζημιάς.

Παράδειγμα 1

Σχολικό παζάρι

Ο Νίκος έχει 10 € και ψάχνει να βρει τον καλύτερο τρόπο να τα αξιοποιήσει στο παζάρι που διοργανώνει το σχολείο του για φιλανθρωπικό σκοπό.

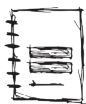
- **Σίγουρη επένδυση:** Το σχολείο του Νίκου οργανώνει σχολικό παζάρι. Μια και όλοι χρειάζονται μολύβια, ο Νίκος αγοράζει 10 μολύβια για το σχολικό παζάρι με 0,8 € το καθένα και ξέρει ότι στο σχολικό παζάρι μπορεί να τα πουλήσει μέχρι και 1,20 € το καθένα. Δεν θα κερδίσει πολλά χρήματα, αλλά σίγουρα δεν θα χάσει.
► **χαμηλό ρίσκο, χαμηλή απόδοση**
- **Τολμηρή επένδυση:** Αγοράζει 10 πολύχρωμα τρελούτσικα στίλο με 1 € το καθένα. Αν αρέσουν, μπορεί να τα πουλήσει 2 € και να βγάλει 20 €. Αν όμως δεν τα θέλει κανείς, μπορεί να μείνει με τα στίλο και να χάσει τα 10 €.
► **υψηλό ρίσκο, πιθανότητα υψηλής απόδοσης**

Παράδειγμα 2

Αθλητικός εξοπλισμός

Η Μαρία έχει 30 € και σκέφτεται πώς να τα αξιοποιήσει με τον καλύτερο τρόπο ώστε να συνεισφέρει στη διοργάνωση αθλητικού φεστιβάλ στο σχολείο της.

- **Σίγουρη επένδυση:** Ξέρει ότι η φίλη της η Γιάννα χρειάζεται μία μπάλα μπάσκετ που πωλείται στα μαγαζιά 35 €. Η θεία της Μαρίας, που έχει μαγαζί με αθλητικά, πουλάει στη Μαρία την μπάλα για 30 €, και έτσι η Μαρία την αγοράζει και την μεταπουλάει στην Γιάννα για 35 €. →
► **χαμηλό ρίσκο, χαμηλή απόδοση**
- **Τολμηρή επένδυση:** Αγοράζει συλλεκτικά παπούτσια μπάσκετ. Αν γίνουν «μόδα», μπορεί να τα πουλήσει πολύ πιο ακριβά (50 €). Αν όμως δεν αρέσουν, μπορεί να τα δώσει φθηνότερα (20 €).
► **υψηλό ρίσκο, πιθανότητα υψηλής απόδοσης**

1. Εισαγωγή

Ξεκινήστε εξηγώντας και παροτρύνοντας

«Σήμερα θα παίξουμε ένα παιχνίδι στρατηγικής: θα αποφασίσετε πώς θα επενδύσετε τα χρήματά σας. Θα διαλέξετε τη σίγουρη λύση με μικρό κέρδος ή θα τολμήσετε να ρισκάρете για μεγαλύτερη απόδοση; Σκεφτείτε, συζητήστε και ετοιμαστείτε να υπερασπιστείτε την απόφασή σας σαν αληθινοί/ές επενδυτές/τριες! Δεν υπάρχει σωστή ή λάθος απάντηση – έχει σημασία πώς θα σκεφτείτε, πώς θα συνεργαστείτε και πώς θα υποστηρίξετε την τελική σας επιλογή. Είστε έτοιμοι/ες για την πρόκληση;»

Μοίρασμα φακέλων

Δημιουργούνται μικρές ομάδες και ο/η εκπαιδευτικός μοιράζει σε κάθε ομάδα έναν φάκελο με τα σενάρια που περιγράφονται παρακάτω, έτσι ώστε όλες οι ομάδες να έχουν μπροστά τους το ίδιο υλικό.

Σχολικό παζάρι

Ο Νίκος έχει 10 € και ψάχνει να βρει τον καλύτερο τρόπο να τα αξιοποιήσει στο παζάρι που διοργανώνει το σχολείο του για φιλανθρωπικό σκοπό. Με τα χρήματα αυτά μπορεί να αγοράσει μολύβια που κοστίζουν 0,80 € το καθένα. Ξέρει ότι όλοι οι συμμαθητές και όλες οι συμμαθήτριάς του χρειάζονται μολύβια και ότι στο παζάρι μπορεί να τα πουλήσει πιο ακριβά, μέχρι και 1,20 €.

- **Σκέψου:** Πόσα μολύβια θα αγοράσει ο Νίκος; Αν τα πουλήσει όλα 1 €, πόσα θα εισπράξει; Κι αν τα πουλήσει 1,20 €, πόσο θα κερδίσει;

Ο Νίκος σκέφτεται και μια άλλη ιδέα: να αγοράσει 10 πολύχρωμα, «τρελούτσικα» στίλο με 1 € το καθένα. Αν αρέσουν στους συμμαθητές του, μπορεί να τα πουλήσει 2 € και να βγάλει περισσότερα χρήματα.

Αν όμως δεν αρέσουν σε κανέναν, το πιθανότερο είναι να μην τα πουλήσει.

- **Σκέψου:** Πόσο θα κερδίσει αν τα πουλήσει όλα; Τι θα γίνει αν πουλήσει μόνο μερικά; Και τι θα συμβεί αν δεν πουληθούν καθόλου;

Τι θα κάνετε εσείς στη θέση του Νίκου;

Αθλητικός εξοπλισμός

Η Μαρία έχει 30 € και σκέφτεται πώς θα τα αξιοποιήσει με τον καλύτερο τρόπο ώστε να συνεισφέρει στη διοργάνωση αθλητικού φεστιβάλ στο σχολείο της.

Η φίλη της, η Γιάννα, χρειάζεται μία μπάλα μπάσκετ που στα καταστήματα κοστίζει 35 €. Η θεία της Μαρίας, που έχει μαγαζί με αθλητικά, της προσφέρει την ίδια μπάλα στα 30 €. Αν η Μαρία την αγοράσει και την πουλήσει στη Γιάννα, θα βγάλει κάτι παραπάνω.

- **Σκέψου:** Πόσο θα πληρώσει η Μαρία για την μπάλα; Πόσο θα πάρει πίσω από τη Γιάννα; Πόσο είναι το καθαρό της κέρδος;

Αντί για την μπάλα, η Μαρία σκέφτεται να αγοράσει συλλεκτικά παπούτσια μπάσκετ. Αν γίνουν μόδα, μπορεί να τα πουλήσει πολύ πιο ακριβά. Αν όμως δεν έχουν απήχηση, ίσως χρειαστεί να τα δώσει φθηνότερα.

- **Σκέψου:** Αν τα πουλήσει 50 €, πόσο θα είναι το κέρδος της; Αν τα πουλήσει μόνο 20 €, τι ζημιά θα έχει; Πόσο μεγάλο είναι το ρίσκο αυτής της επιλογής;

Τι θα προτείνετε στη Μαρία;

- Τα σενάρια είναι δομημένα με τέτοιο τρόπο, ώστε οι μαθητές/τριες να έχουν όλα τα δεδομένα αλλά να χρειάζεται να κάνουν τους υπολογισμούς και να αξιολογήσουν τη σχέση απόδοσης-ρίσκου.

Ανάλυση αποτελεσμάτων σε ομάδες και λήψη απόφασης

Οι μαθητές και οι μαθήτριες διαβάζουν όλα τα σενάρια και συζητούν:

- Τι απόδοση έχει το καθένα;
- Πόσο μεγάλο είναι το ρίσκο;
- Ποια θα ήταν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της κάθε επιλογής;

Συμπληρώνουν έναν μικρό πίνακα στο φύλλο εργασίας («Σενάριο – Απόδοση – Ρίσκο – Γιατί το επιλέγουμε/δεν το επιλέγουμε»).

Αποφασίζουν ως ομάδα ποια επένδυση θα έκαναν αν ήταν στη θέση του Νίκου, και τι θα πρότειναν στη Μαρία, και σημειώνουν τις τελικές τους επιλογές και τα βασικά επιχειρήματα που τις στηρίζουν.

Παρουσίαση («Pitch»)

Κάθε ομάδα έχει 2 λεπτά για να παρουσιάσει στην ολομέλεια την επιλογή της.

Τη στηρίζει ως «ομάδα επενδυτών», προσπαθώντας να πείσει ότι έκαναν την πιο έξυπνη επιλογή.

Αναστοχασμός – Αγώνας επιχειρηματολογίας

- Ποιες ομάδες διάλεξαν τη σίγουρη λύση;
- Ποιες πήραν το ρίσκο;
- Τι δείχνει αυτό για τον τρόπο με τον οποίο παίρνουμε οικονομικές αποφάσεις;

Σε περίπτωση που οι επιλογές των ομάδων διαφέρουν, οι ομάδες καλούνται να αντιπαρατεθούν ως προς τα επιχειρήματά τους για το ποια απόφαση είναι περισσότερο ορθολογική.

Σε περίπτωση που οι επιλογές των ομάδων συμπίπτουν, οι μαθητές και οι μαθήτριες εργάζονται σε κύκλο και απαντούν στα κάτωθι ερωτήματα:

- Συνοδεύονται όλες οι επενδύσεις από ρίσκο;
- Για τη λήψη της απόφασης, η ομάδα έθεσε ως προτεραιότητα την ασφάλεια ή την πιθανότητα μεγαλύτερου κέρδους;

06.

Επενδυτές σε δράση!

• ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Συντονισμός: Μάνος Κορδάκης

Επιμέλεια παραγωγής/παιδαγωγική προσαρμογή: Μαρία Καρβουνοπούλου

Συγγραφή κειμένων: Ελευθερία Γεωργουλέα, Αναστάσιος Ρίζος

Γλωσσική επιμέλεια: Ευτυχία Παναγιώτου

Γραφιστικός σχεδιασμός: Κατερίνα Μαργέτη, Έφη Παναγιωτίδη

Παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού: Γιώργος Καραγιώργος

